

จดหมายข่าวเพื่อการเกษตร

ประจำเดือน เดือน มกราคม พ.ศ. 2569 หน้า 1/5

ระวัง เพลี้ยไฟพริก ในหอมแดง, หอมหัวใหญ่, หอมแบ่ง, กระเทียม

“เพลี้ยไฟพริก”

สภาพอากาศในช่วงนี้อากาศเย็นกับมีหมอก ในตอนเช้า มีฝนตกบางพื้นที่ เต็มผู้ปลูกหอมแดง, หอมหัวใหญ่, หอมแบ่ง, กระเทียม ในระยะ ระยะการเจริญเติบโตทางลำต้น - พัฒนาหัว รับมือเพลี้ยไฟพริก

อาการของโรค พบได้บนใบ กาบใบ หรือ ส่วนหัว โดยเริ่มแรกพบจุดดำน้ำขนาดเล็ก ต่อมาขยายใหญ่เป็นแผลรูปกลมหรือรี เนื้อแผลยุบลงเล็กน้อย บนแผลมีหยดของเหลวสีชมพูอมส้มซึ่งเป็นกลุ่มสปอร์ของเชื้อราสาเหตุโรค เมื่อแห้งจะเห็นตุ่มเล็กๆ สีน้ำตาลดำเรียงเป็นวงซ้อนกันหลายชั้น ถ้าแผลขยายใหญ่หรือหลายแผลมาชนกันจะทำให้หักพับ แห้งตาย หรือเน่าตายทั้งต้น

ทำให้ผลผลิตลดลงหากเป็นโรคในระยะที่ต้นหอม ยังไม่ลงหัว จะทำให้ต้นแคระแกร็น ใบบิดเป็นเกลียว ถ้าอาการรุนแรง ต้นจะเลี้ยว ไม่ลงหัวหากเป็นโรคในระยะที่ต้นหอมเริ่มลงหัว จะทำให้หัวสับยาว บิดโค้งงอ ส่วนกาบใบที่อยู่บริเวณเหนือหัวหอม (คอหอม) มักยืดยาว มีระบบรากสั้นกว่าปกติ ทำให้ไม่ได้ผลผลิต

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1. ก่อนปลูกควรไถตากดิน 2 - 3 แดง ใส่ปุ๋ยมูลวัว และปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อปรับสภาพดิน
2. ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค โดยแช่หัวพันธุ์ หรือต้นกล้าก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไพรคลอราซ 50% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร นาน 15 - 20 นาที
3. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรค ฟ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไพรคลอราซ 50% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โดฟีโนโคนาโซล 25% EC อัตรา 25 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์เบนดาซิม 50% SC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพรโคโลสโตรบิน 25% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 5 วัน ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน ควรใช้สลับชนิด เพื่อป้องกันการดื้อยาของเชื้อราสาเหตุโรค
4. ต้นที่เป็นโรครุนแรง ควรถอนนำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่ระบาดของโรค 5. หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ควรเก็บซากพืชที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลงปลูกให้หมด เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค 6. แปลงที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรปลูกพืชอื่นที่ไม่ใช่สกุลหอมกระเทียมสลับ อย่างน้อย 2 ปี

ที่มา : คณะทำงานพยากรณ์และเตือนภัยศัตรูพืช กรมวิชาการเกษตร

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจะบก

จดหมายข่าวเพื่อการเกษตร

ประจำเดือน เดือน มกราคม พ.ศ. 2569 หน้า 2/5

“โรคงอใบแห้ง”

เตือนชาวนา **ระวัง**โรคงอใบแห้ง

เนื่องจากการพยากรณ์ของกรมอุตุนิยมวิทยา เกี่ยวกับ บริเวณความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นกำลังค่อนข้างแรงจากประเทศจีนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ภาคกลาง ภาคตะวันออก รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ส่งผลให้มีอากาศหนาวเย็น มีลมแรง ในช่วงต้นเดือนมกราคม 2569 ซึ่งตรงกับฤดูกาลปลูกข้าวของไทย โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคกลางที่เสี่ยงเผชิญกับโรคงอใบแห้งในนาข้าว จึงขอให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวติดตามสถานการณ์ และสำรวจสังเกตอาการข้าวในนาอย่างใกล้ชิดเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายต่อแปลงปลูกข้าวของตน

ผลกระทบและความเสียหายต่อนาข้าว โรคงอใบแห้ง มีสาเหตุจากเชื้อแบคทีเรีย *Kanthomonas oryzae* pu. *oryzae* เกิดได้ตั้งแต่ระยะกล้าจนถึงระยะออกรวง อาการเริ่มแรกมีลักษณะช้ำที่งอใบในลำ แล้วจะขยายเป็นทางสีเหลืองช้ำยาวตามใบ ข้าวใบที่เป็นโรคงอใบแห้งเร็ว และอาจลงเป็นสีเทา แผลมีหยดน้ำสีครีม (bacterial ooze) คล้ายยางสน มีลักษณะกลมขนาดเท่าหัวเข็มหมุด ต่อมาเป็นสีน้ำตาล และหลุดลอยไปตามลม น้ำ หรือฝน หากอาการรุนแรงแรงต้นข้าวจะเหี่ยวเฉา และแห้งตายทั้งต้นอย่างรวดเร็ว

แนวทางการป้องกันและดูแลรักษาข้าว หมั่นสำรวจแปลงข้าวของตนเองอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อย สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ใช้พันธุ์ข้าวต้านทานโรคงอใบแห้ง เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 60 สุพรรณบุรี 90 กว7 กว23 เป็นต้น และควรเฝ้าระวังการเกิดโรคถ้าปลูกข้าวพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคนี เช่น ข้าวดอกมะลิ 105 กว6 เหนียวสันป่าตอง พิษณุโลก 2 ชัยนาท 1 เป็นต้น ทั้งนี้ ในดินที่อุดมสมบูรณ์ไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนปริมาณมาก และไม่ควรระบายน้ำจากแปลงที่เป็นโรคไปสู่แปลงอื่น หรือใช้แหล่งน้ำร่วมกัน เมื่อเริ่มพบอาการโรคงอใบแห้ง พันด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ซิงค์โทอะโซล คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ ไตรเมซิลคอปเปอร์ซัลเฟต เป็นต้น อัตราคำแนะนำในฉลากบนภาชนะบรรจุ

ที่มา : กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจะบก

จดหมายข่าวเพื่อการเกษตร

ประจำเดือน เดือน มกราคม พ.ศ. 2569 หน้า 3/5

ร.ก.ส. จับมือ GIZ จัดงาน

“ปลูกข้าววิถีใหม่ มีทุนให้จาก ร.ก.ส.”

“ปลูกข้าววิถีใหม่ มีทุนให้จาก ร.ก.ส.”

ร.ก.ส. จับมือ GIZ

จัดงาน “ปลูกข้าววิถีใหม่ มีทุนให้จาก ร.ก.ส.”
เติมทุนเกษตรกรปรับแนวทางปลูกข้าว
ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
สู่การเติบโตอย่างยั่งยืน

31 ม.ค. 2569

www.agrinewsthai.com

ที่มา : FB เรื่องเล่า ข่าวเกษตร

ร.ก.ส. จับมือ GIZ จัดงาน “ปลูกข้าววิถีใหม่ มีทุนให้จาก ร.ก.ส.”เติมทุนเกษตรกรปรับแนวทางปลูกข้าวลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สู่การเติบโตอย่างยั่งยืน

ร.ก.ส. ร่วม GIZ เปิดตัวเงินอุดหนุนและสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ ภายใต้โครงการ Thai Rice GCF วงเงินกว่า 5,300 ล้านบาท สนับสนุนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวไทย 40,000 ราย เพื่อปรับเปลี่ยนวิถีการปลูกข้าวที่เท่ากันต่อสภาพภูมิอากาศ ลดปัญหาโลกร้อน

โดยมีพื้นที่เป้าหมาย 21 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด สุรินทร์ ศรีสะเกษ กาฬสินธุ์ ชัยนาท อ่างทอง ปทุมธานี สิงห์บุรี ออยุธยา สุพรรณบุรี อุทัยธานี นครสวรรค์ กำแพงเพชร พิษณุโลก พิจิตร และลพบุรี มีระยะเวลาดำเนินโครงการ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2571)

ร.ก.ส. จึงให้ความสำคัญต่อการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าววิถีใหม่ ซึ่งคาดว่าจะสามารถเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร เพิ่มรายได้ พัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนผ่านสู่การทำนาข้าวที่เท่ากันต่อสภาพภูมิอากาศนั้น เกษตรกรและผู้ให้บริการจำเป็นต้องตระหนัก และเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้นและเป็นภัยคุกคาม และพร้อมในการปรับเปลี่ยนและป้องกันผลกระทบ โดยคัดเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่ของตน รวมถึงสามารถวางแผนการลงทุนและบันทึกการดำเนินการได้อย่างเป็นระบบ ซึ่ง “มาตรการสนับสนุนทางการเงิน (Climate Smart Package)” จะเป็นแรงจูงใจที่สำคัญให้เกษตรกรยอมรับ และนำไปปฏิบัติใช้ เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนสู่การทำนาที่เท่ากันต่อสภาพภูมิอากาศ ประกอบด้วย 2 มาตรการหลัก ได้แก่

1. เงินอุดหนุนเพื่อการเปลี่ยนแปลงการปลูกข้าวที่เท่ากันต่อภูมิอากาศ (CSI) เป็นเงินทุนภายใต้โครงการ Thai Rice GCF จำนวนประมาณ 300 ล้านบาท (7.6 ล้านยูโร) ซึ่งจะนำไปใช้เป็นเงินอุดหนุนบางส่วนเพื่อให้เกษตรกรประมาณ 40,000 ราย ทดลองปรับเปลี่ยนการทำนาของตนไปสู่วิถีการปลูกข้าวที่เท่ากันต่อภูมิอากาศ โดยเกษตรกรสามารถเลือกรูปแบบการรับเงินอุดหนุนได้ 3 แพคเกจ ได้แก่ แพคเกจ S 500 บาท/ต่อไร่ แพคเกจ M 1,000 บาท/ต่อไร่ และแพคเกจ L 1,600 บาท/ต่อไร่ โดยแต่ละครัวเรือนจะได้รับเงินอุดหนุนไม่เกิน 10 ไร่ต่อครัวเรือน

2. สินเชื่อเพื่อการปรับเปลี่ยนสู่การเกษตรที่เท่ากันต่อภูมิอากาศ (Climate Smart Loan: CSL) ได้แก่ สินเชื่อ Climate Smart Loan (CSL) วงเงิน 5,000 ล้านบาท สินเชื่ออัตราดอกเบี้ยพิเศษสำหรับเกษตรกรที่ได้ผ่านการอบรมหลักสูตรการปลูกข้าวด้วยเทคโนโลยีที่เท่ากันต่อสภาพภูมิอากาศ (Basic CST) จากกรมการข้าวและกรมส่งเสริมการเกษตร และ หลักสูตรต่อยอดด้านการลงทุนและการเงิน (Climate Smart Finance: CS-Fin) จาก ร.ก.ส. ภายใต้โครงการ Thai Rice GCF เพื่อให้เกษตรกรผู้มีศักยภาพเข้าถึงแหล่งเงินต้นทุนต่ำเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียนและ/หรือค่าลงทุนในเทคโนโลยีที่เท่ากันต่อภูมิอากาศ 10 เทคโนโลยีที่โครงการได้ให้การส่งเสริม และสินเชื่อภายใต้ BCG Model สำหรับเกษตรกรที่ได้ผ่านการอบรมหลักสูตร Basic CST และมีความต้องการที่จะใช้เทคโนโลยีที่เท่ากันต่อภูมิอากาศ เพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการทำนา

โดยเกษตรกรที่สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการ Thai Rice GCF สามารถติดต่อได้ที่ สำนักงานเกษตรอำเภอ, สำนักงานเกษตรจังหวัด, ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว, ศูนย์วิจัยข้าว และสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ และเมื่อผ่านการอบรมทั้ง 2 หลักสูตรแล้ว จึงจะสามารถสมัครขอรับเงินอุดหนุน CSI ผ่านเจ้าหน้าที่ ร.ก.ส. ผู้จัดการอบรม หรือ ร.ก.ส. สาขาที่ขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้า สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ร.ก.ส. สาขาใน 21 จังหวัดที่ร่วมโครงการ และสำนักกิจการระหว่างประเทศ 02 558 6555 ต่อ 8957, 8958

กองส่งเสริมการเกษตร

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจะบก

0-4475-6906 ต่อ 104

www.nongjabok.go.th

จดหมายข่าวเพื่อการเกษตร

ประจำเดือน เดือน มกราคม พ.ศ. 2569 หน้า 4/5

3 สัญญาณเตือน “ปัญหาน้ำในสวน” ที่ไม่ควรมองข้าม

“ปัญหาน้ำในสวน”

3 สัญญาณเตือน “ปัญหาน้ำในสวน” ที่ไม่ควรมองข้าม

หลายสวนกลุ่มแรงดูแล ใส่ปุ๋ยครบ รดน้ำสม่ำเสมอ แต่พืชกลับไม่ฟื้น ใบไม่สวย ผลไม่ดก ทั้งที่ท่าเหมือนเดิมทุกขั้นตอน ความจริงแล้วปัญหาอาจไม่ได้อยู่ที่ปุ๋ย แต่อยู่ที่ “น้ำ” ที่พืชได้รับไม่สอดคล้องกับระบบรากและสภาพดิน น้ำที่ทำให้ผิวดินจืดชื้น ผิดปริมาณ หรือดินระบายน้ำไม่ดี ล้วนทำให้พืชใช้ธาตุอาหารไม่ได้เต็มที่ ก่อนสวนจะโทรม ต้นกุ่มพุง และผลผลิตตกลงหยุดเช็ก 3 สัญญาณเตือนปัญหาน้ำในสวน ที่ไม่ควรมองข้าม

หลายสวนกลุ่มแรงดูแล ใส่ปุ๋ยครบ รดน้ำสม่ำเสมอ แต่พืชกลับไม่ฟื้น ใบไม่สวย ผลไม่ดก ทั้งที่ท่าเหมือนเดิมทุกขั้นตอน ความจริงแล้วปัญหาอาจไม่ได้อยู่ที่ปุ๋ย แต่อยู่ที่ “น้ำ” ที่พืชได้รับไม่สอดคล้องกับระบบรากและสภาพดิน น้ำที่ทำให้ผิวดินจืดชื้น ผิดปริมาณ หรือดินระบายน้ำไม่ดี ล้วนทำให้พืชใช้ธาตุอาหารไม่ได้เต็มที่ ก่อนสวนจะโทรม ต้นกุ่มพุง และผลผลิตตกลงหยุดเช็ก 3 สัญญาณเตือนปัญหาน้ำในสวน ที่ไม่ควรมองข้าม

1. ดินแฉะแต่พืชยังแสดงอาการขาดน้ำ

หลายสวนรดน้ำสม่ำเสมอจนเห็นน้ำขังหน้าดิน แต่พืชกลับใบเหี่ยว ยอดไม่เดิน รากไม่แข็งแรง สาเหตุสำคัญมักเกิดจากดินแน่น อากาศถ่ายเทไม่ดี น้ำขังทำให้รากขาดออกซิเจน ส่งผลให้จุลินทรีย์ดีในดินลดลง รากจึงดูดน้ำและธาตุอาหารได้ไม่เต็มที่ แนวทางแก้ไขคือปรับโครงสร้างดินให้โปร่งด้วยอินทรีย์วัตถุ ลดความถี่การให้น้ำแต่เพิ่มความลึก และหมั่นตรวจระบบระบายน้ำของแปลงอย่างสม่ำเสมอ

ที่มา : FB เกษตรสัญจร

2. ใบเหลือง รากไม่เดิน ทั้งที่น้ำและปุ๋ยครบ

อาการใบเหลืองในหลายสวนมักถูกเข้าใจว่าเป็นการขาดธาตุอาหาร แต่ความจริงแล้วเกิดจากน้ำพาอาหารไปไม่ถึงราก การให้น้ำมากเกินไปทำให้ธาตุอาหารถูกชะล้าง ค่า pH ในน้ำและดินไม่เหมาะสม รวมถึงระบบรากเสียหาย ล้วนทำให้พืชดูดอาหารได้น้อย การแก้ไขควรเริ่มจากการตรวจค่า pH น้ำและดินให้เหมาะกับชนิดพืช แบ่งให้น้ำตามจังหวะการเจริญเติบโต และเสริมจุลินทรีย์ที่ช่วยฟื้นฟुरากและดินให้กลับมาทำงานได้ดี

3. โรคพืชมาไวหลังฝนหรือช่วงอากาศชื้น

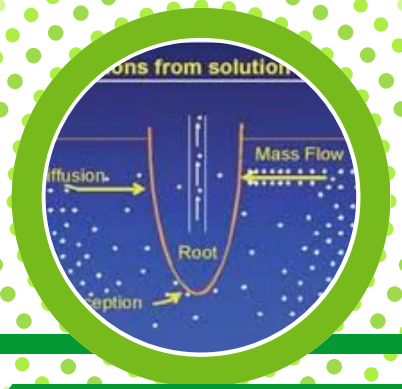
สวนที่มีปัญหาการจัดการน้ำ มักเผชิญโรคทางดินและรากตามมาอย่างหลีกเลี่ยงได้ยาก ความชื้นสะสมสูง น้ำขังซ้ำซาก ทำให้เชื้อก่อโรคในดินเพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็ว แนวทางจัดการคือปรับการให้น้ำให้เหมาะกับฤดูกาล ลดการสะสมน้ำบริเวณโคนต้น และเลือกใช้ระบบน้ำที่ควบคุมปริมาณได้แม่นยำ เพื่อลดความเสี่ยงของโรคในระยะยาว

น้ำไม่ใช่แค่เรื่องมีหรือไม่มี แต่คือการให้ถูกจังหวะ ถูกปริมาณ และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของดิน หากจัดการน้ำถูกต้อง รากจะทำงานเต็มที่ พืชจะใช้ปุ๋ยได้คุ้ม ลดการสูญเสียโดยไม่จำเป็น โรคทางดินลดลง และการเจริญเติบโตจะสม่ำเสมอมากขึ้น การเข้าใจน้ำอย่างเป็นระบบ ไม่เพียงช่วยย้่าสวนฟื้น แต่ยังช่วยควบคุมต้นทุน เพิ่มเสถียรภาพของผลผลิต และวางรากฐานให้การทำเกษตรเดินต่อได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว

จดหมายข่าวเพื่อการเกษตร

ประจำเดือน เดือน มกราคม พ.ศ. 2569 หน้า 5/5

MASS FLOW กับ DIFFUSION

“ปัญหาน้ำในสวน”

กลไกสำคัญในการดูดธาตุอาหารของพืช

Mass Flow กับ Diffusion
กลไกสำคัญในการ
ดูดธาตุอาหารของพืช

Keensfarm

ที่มา : FB เกษตรสสมชาติ Keens Farm

พืชดูดธาตุอาหารไม่ใช่แค่ “มีปุ๋ย” แล้วจบ แต่ขึ้นอยู่กับ การเคลื่อนที่ของธาตุในดิน ด้วย

Mass Flow กับ Diffusion กลไกสำคัญในการดูดธาตุอาหารของพืช

การดูดธาตุอาหารของพืช ไม่ได้เกิดจากราก “ดูดเองล้วน ๆ” แต่เกิดจากการที่ธาตุอาหาร เคลื่อนที่เข้าหาราก ผ่าน 2 กลไกหลัก คือ Mass Flow และ Diffusion

Mass Flow (การไหลตามน้ำ)

เป็นการเคลื่อนที่ของธาตุอาหารที่ละลายน้ำได้ดี ไปพร้อมกับน้ำที่รากดูดขึ้นจากดิน แรงขับเคลื่อนหลักคือการคายน้ำของใบ ธาตุที่พื้งพากลไกนี้สูง เช่น ไนโตรเจน (NO_3^-), แคลเซียม (Ca^{2+}), แมกนีเซียม (Mg^{2+}), กำมะถัน (SO_4^{2-})

หากดินมีน้ำเพียงพอ ธาตุจะถูกพามาถึงรากได้ต่อเนื่อง แต่ถ้าดินแห้ง การไหลของน้ำลดลง ธาตุเหล่านี้จะไปไม่ถึงราก แม้ในดินจะยังมีอยู่

Diffusion (การแพร่ตามความเข้มข้น)

เป็นการเคลื่อนที่ของธาตุจากบริเวณที่มีความเข้มข้นสูง ไปยังบริเวณรากที่มีความเข้มข้นต่ำกว่า เกิดขึ้นในระยะสั้นมาก รอบเขตราก (rhizosphere) ธาตุที่พื้งพากลไกนี้สูง เช่น ฟอสฟอรัส (P), โพแทสเซียม (K), สังกะสี (Zn), ทองแดง (Cu) หากดินแน่น อินทรีย์วัตถุต่ำ หรือรากถูกตรึงแน่นในดิน การแพร่จะช้าลง ส่งผลให้พืชขาดธาตุได้ แม้ใส่ปุ๋ยไปแล้ว

สรุปคือ

- ดินแห้ง → Mass Flow ทำงานลดลง
- ดินแน่น อินทรีย์วัตถุต่ำ → Diffusion ทำงานไม่เต็มที่

แนวทางปฏิบัติของเกษตรกร

- รักษาความชื้นดินให้สม่ำเสมอ ไม่แห้งจัดหรือแฉะเกินไป
- เพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อให้ดินร่วนซุย เปิดทางการแพร่ของธาตุ
- หลีกเลี่ยงการอัดแน่นของดิน เพื่อให้รากแผ่กระจายได้ดี
- ใส่ปุ๋ยฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมใกล้เขตราก ลดข้อจำกัดของ Diffusion
- ดูแลระบบรากให้แข็งแรง เพราะ “รากที่ดี = โอกาสเข้าถึงธาตุที่มากขึ้น”

ดินดี + น้ำดี + รากดี

คือเงื่อนไขให้ Mass Flow และ Diffusion ทำงานเต็มประสิทธิภาพ พืชจึงกินธาตุได้จริง ไม่ใช่แค่ใส่แล้วหวังผล